

Puupakkausjärjestelmä 2020:n toimeenpano

Puupakkauspäivä 23052024

Kiwa Inspecta

Reijo Ravila
22052024

**Trust
Quality
Progress**

Kuormalavat ja muut puupakkaukset

■ Kertalavat ja standardilavat

- Osa kertalavoista on kiertäviä ja niitä korjataan asiakasvaatimusten perusteelle

■ FIN-valmistajia

- 5, joista 3 Suomessa

■ EUR-valmistajia Suomessa

- 4 – Vuonna 2023 valmistusmäärä laski 39,75% vrt vuosi 2022!

■ Korjaajat:

- FIN 13kpl ja EUR 12kpl

Kuormalavat ja muut puupakkaukset

■ EPAL-lavat

- Ei lisensoituja korjaajia tai valmistajia Suomessa, Ruotsissa tai Norjassa
- Korjaus- ja valmistustoiminta usein valvottua; keskustelu EPALin Skandinavia systeemistä menossa. Ehdotus EPALilta piti tulla 17.5.2024, ei tullut.
- Tanskassa on 14 korjaajaa ja 2 valmistajaa (22.5.2024 tilanne)
- Virossa 1 korjaaja (22.5.2024 tilanne)

■ EUR- ja EPAL-lava eivät ole samoja lavoja

- 800*1200 lavoista Suomessa yli 80% EPAL-lavoja
- Ei voi korjata ilman EPAL-korjauslupaa
- Asiakkaille ja käyttäjille sama asia käytännössä.

Kuormalavakeskusauditoinnit

- **Toinen kierros käyty 2022 lopussa ja 2023 alussa**
 - Vastuullisia lavatoimijoita on nyt 9:
 - Lappeenrannan Kuormalava OY; Pallet Partner AY; Kiertopakkaus OY; Encore Ympäristöpalvelut OY; Parlava OY; Versowood OY; Lassila & Tikanoja OY; Lam-Lava OY ja LTP-Service Oy.
- **Nyt on vaadittu auditoinnit ja katselmukset tehtäviksi; seuraava kierros 2024 lopussa**
 - 2023 lopussa ilahduttavasti yritykset esittivät auditointiraporttejaan – Hyvä!

Sisäiset auditoinnit

- **Auditoinnin on katettava vähintään seuraavat osa-alueet ja auditointi on dokumentoitava:**
 - **Toimintaohjeiden ajantasaisuus**
 - **Luvat, lisenssit ja niiden ajantasaisuus**
 - **Raaka-aineet (vastaanotto, kelpoisuusmenettelyt, kirjaamiset)**
 - **Henkilöstön pätevyys**
 - **Tilat ja laitteet**
 - **Asiakaspalautteiden järjestelmä**
 - **Tuotteiden vastaanotto ja lähetys**

Johdon katselmukset

- **Johdon katselmus sisältää vähintään:**
 - aiempien johdon katselmusten vuoksi käynnistettyjen toimenpiteiden tilanne
 - toimintaohjeiden kannalta olennaisten ulkoisten ja sisäisten asioiden muutokset
 - tiedot toiminnan suorituskyvystä ja vaikuttavuudesta, mukaan lukien seuraavista kehityssuunnista:
 - 1) asiakastyytyväisyys ja palaute olennaisilta sidosryhmiltä
 - 2) organisaation tavoitteiden saavuttamisen taso
 - 3) prosessien suorituskyky ja tuotteiden ja palveluiden vaatimustenmukaisuus
 - 4) poikkeamat ja korjaavat toimenpiteet
 - 5) seurannan ja mittauksen tulokset

Johdon katselmukset

- 6) auditointien tulokset
- 7) ulkoisten toimittajien suorituskyky
- resurssien riittävyys
- riskien ja mahdollisuuksien käsittelytoimenpiteiden vaikuttavuus
- parantamismahdollisuudet.

Järjestelmän ominaisuudet / vaateet

■ Toiminnan dokumentointi

■ Valmistajilla asiat paremmalla tolalla

- Raaka-aineet
- Mittaukset
- Omavalvonta
 - Näitä on vaadittu ja edellytetty!

■ Kehittämisen kulttuuri

- Auditoinnit ja katselmoinnit
 - Systemaattista

Lavakeskusten asiakasvaatimukset

- **Isoilla asiakkailla usein sertifioitu ISO9001 ja/tai ISO14001**
 - Oman toimintansa turvaamiseksi vaativat toimittajiltaan enemmän
 - Lava saattaa olla kriittinen toiminnan kannalta
- **Ympäristövaatimukset kasvavat**
 - Toimittajilta vaaditaan näyttöä nykytilanteesta, kehittämisestä ja kehittymisestä
- **Lavakeskusaudit on askel kohti sertifioitua järjestelmää**
 - Asiakkaat auditoivat toimittajia
 - Kirjatut toimintatavat vaatimuksena
 - Kirjausten mukaan toimiminen saattaa olla se seuraava steppi....

Ulkoiset arvioinnit

- **Kehittämiseen tähtäävää**
 - Keskuukset
 - Korjaajat ja valmistajat
- **Kustannuksia?**
- **Tuloksia?**
 - Kaksi tasoa yrityksissä
 - Sertifikaatin seinälläpitojärjestelmä
 - Toiminnan kehittämisen järjestelmä

Laittomat lavat

- **Laiton tai luvaton lava loukkaa aina jonkun oikeutta**
- **On puhuttu piraateista.**
 - Nimitys ei ole oleellinen
- **Olkoon nimitys luvaton, laiton tai piraatti, niin toiminta**
 - Vaarantaa koko lavajärjestelmän ja siten mm kierrätystavoitteet
 - Tekee laillisen/luvallisen toiminnan vaikeammaksi
 - Vaarantaa lavaturvallisuuden, koska rakenteet poikkeavat
 - Tukee laitonta/luvatonta toimintaa
 - Suomessahan perinteisesti muiden oikeudet ovat olleet etusijalla (lähes asiaton kommentti)

Mistä tunnen mä laittoman lavan?

- Suomessa ei tehdä laittomia lavoja, mutta korjataan asiattomasti ja luvattomasti.
- Rajan yli tulee kuormien alla ja pahimmillaan trailerikuormittain lavaväärennöksiä
- Hyviä uusien lavojen väärennöstunnusmerkkejä:
 - Tullut liian matalia lavoja
 - Lavan korkeus:
 - FIN-lava: standardin EN13698-2:n mukaan 147-154mm
 - EUR-lava: UIC 435-2:n mukaan 144-153mm.
 - EPAL-lava: EPAL TR:n mukaan 144-151mm.

Mistä tunnen mä laittoman lavan?

- **Hyviä uusien lavojen väärennöstunnusmerkkejä:**
 - Kapeat ja ohuet kansilaudat
 - Kapea lauta: minimimitta 97mm
 - Leveä lauta: minimimitta 142mm
 - Laudan minimipaksuus 22mm
 - Vajaat laudat ja tukipalikat
 - Minimissään laudassa pitää olla 7mm:n särmä (sivussa suora reuna). Tukipalikka ei voi olla vajaa.
 - Kuori:
 - Ehdottomasti kielletty kaikissa lavoissa
 - Mitä otollisin tuholaisten elämälusta etenkin saatuaan kosteutta

Mistä tunnen mä laittoman lavan?

■ Puulaji

- Tämä on vaikeampi rasti tunnistaa ja mahdollisuuksiakin on paljon
 - Pääsääntöisesti lavat ovat kuusta tai mäntyä
 - Tukipalikkana hyväksytään lastulevypuriste
 - Lehtipuut ovat hyväksytyjä (pyökki, leppä etc)
 - Haapaa ei hyväksytä FIN- ja EUR-lavoissa, ellei sen tiheys ole riittävän suuri.

■ Leimat

- Näiden kautta on paha tuntea, koska juuri nämä kopioidaan.
 - Vanha lavakanta vielä sekoittaa kirjavine leimoineen.
 - Teksti ei voi olla väärin päin (näitäkin on nähty!)

Kuvia luvallisen valmistuksen vastaisista lavoista

- Matala lava
- Raaka-aineena haapa (vaalea väri)

Kuvia luvallisen valmistuksen vastaisista lavoista

Ohuet laudat: alle 22mm.

Kuvia luvallisen valmistuksen vastaisista lavoista

Vajaa välilauta. Välilauta ei voi olla lainkaan vajaa missään lavassa.
Kansilautakin vajaa.

Kuvia luvallisen valmistuksen vastaisista lavoista

Vajaat tukipalikat. Ei sallittu.

Kuvia luvallisen valmistuksen vastaisista lavoista

FIN-lavassa 100mm leveä tukipalikka.
Ei mahdollinen FIN-lavassa. EUR-lavan reunarakenne tässä lavassa. Välilautakin on tässä FIN-lavaksi ohut.

Työturvallisuus / perehdytys

- **Kun työntekijältä puuttuu peukku, niin paikalle tulee AVI ja poliisi**
 - Vähintään sakkoa ainakin yhdelle vastuuhenkilölle
- **Yleensä yritysten perehdytys kattaa yleisasioita**
 - Tauot, palkat, tilat, organisaatio jne
 - Ongelma myös isoilla yrityksillä
- **Kun peukku puuttuu, niin AVI ei kysy, miten hyvin on tehty yleisperehdytys!**
- **Tehtäväkohtainen perehdytys ja sen dokumentointi on oleellista**

Työturvallisuus / perehdytys

- **Perehdytysmateriaalin tekoon pienillä yrityksillä ei resursseja**
- **Usein työn tekemiseen opitaan kokeneen kollegan tuella**
- **Tekemällä oppimisenkin voi dokumentoida**
 - Oleellista kirjaukset
 - Oppimisaika
- **Vanhojenkin osaaminen ja perehtyneisyys on hyvä kirjata**
- **Kun perehdytys tehdään järkevästi,**
 - Työntekijän peukku todennäköisemmin säilyy
 - Jos vahinko sattuu, niin sakko on pienempi.

Työturvallisuus

■ Työnantajan vastuu laiteturvallisuudesta

- Jos työnantaja tietää tai työnantajan olisi pitänyt tietää turvallisuuspuutteista, niin vastuu on ankarampi
 - Naulaimet ja työkalut
 - Nostimet
 - Kuljetus- ja siirtovälineet

■ Turvallisuushavainnot

- Tärkeintä ei ole itse havainto (vaikka moni niistä on tärkeitä)
- Tärkeintä on luoda turvallisuuskulttuuri ja oppia näkemään ongelmia ja korjaamaan niitä osana työtä.